

DIARIENUMMER: KS 2023/382
FASTSTÄLLD: KF § 201/2023-12-14
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: --
GILTIG TILL: 2030-12-31
DOKUMENTANSVAR: Fastighetschef

Lokalresursplanering 2024-2030

Ett underlag för budget- och lokalresursplaneringen

Lokalresursplanering för 2024-2030

Innehåll

Inledning.....	3
Begreppsförklaring.....	3
Strategisk lokalförsörjning	4
Lokalresursplaneringens fyra olika faser.....	5
Avgränsningar	5
Metod.....	6
Övergripande	6
Befolkningsprognos.....	6
Bildningsnämndens verksamhet.....	8
Förskola.....	8
Nulägesbeskrivning	8
Befolkningsprognos för förskoleverksamhet.....	9
Bedömda lokalbehov	9
Skola.....	10
Nulägesbeskrivning	10
Befolkningsprognos för skolverksamheten	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bedömda lokalbehov	11
Övriga ytor tillhörande Bildningsnämnden.....	12
Socialnämndens verksamhet.....	13
Nulägesbeskrivning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Befolkningsprognos för socialnämndens verksamhet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bedömda lokalbehov/målbild.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Plan för målbilden	15
Övriga verksamheter	15
Internservice nämndens verksamhet.....	15
Administrativa lokaler	16
Slutsats.....	16
Kortfattad beskrivning av investeringsobjekten	17

Bilagor och tabeller 18

Inledning

Verksamheters behov av lokaler inom kommuner varierar beroende på dess befolkningsstruktur. Därför behöver utbudet anpassas efter behovet av lokaler. Detta görs med kontinuerlig lokalresurs- och lokalbehovsplanering.

Kommunens utbud av lokaler bör anpassas till efterfrågan. Ibland kan det handla om att undvika kostnader för outnyttjade lokaler eller att minska risken för att stå utan nödvändiga lokaler.

Lokalresursplanering innebär strategisk planering av organisationens ägda eller inhyrda fastigheter. Lokalresursplanering innebär också att lokalerna förvaltas och underhålls på ett effektivt sätt. Investeringar behöver göras under årens lopp och detta blir en viktig del i kommunens plan- och budgetarbete.

Lokalbehovsplanering är lika med den strategiska planering som kärnverksamheterna gör av sin verksamhet och sitt lokalbehov.

Begreppsförklaring

Olika typer av insatser i lokaler kan sorteras in under olika investeringsområden. Vid planering av investeringsbudget och driftsbudget används olika begrepp. Fem olika områden är identifierade som i detta avsnitt ska förtydligas.

1. Investering

En investering är en anskaffning (inköp eller upparbetat projekt) av en anläggningstillgång. En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som exempelvis: maskiner, inventarier, byggnader, IT-utrustning och fordon.

För att en tillgång skall klassificeras som anläggningstillgång skall följande tre kriterier samtidigt vara uppfyllda:

- Tillgången skall vara avsedd för stadigvarande bruk eller innehav (om inte, skall tillgången bokföras som en omsättningstillgång).
- Nyttjandetiden skall uppgå till minst tre år (om inte, är inköpet att betrakta som en korttidsinventarie/förbrukningsvara och bokförs därmed, oavsett värde, på driften).
- Utgiften skall uppgå till ett väsentligt belopp, vilket i Herrljunga kommun innebär lägst 1 prisbasbelopp (52 500 kr i 2023 års värde).

Medel för investeringar ligger i investeringsbudgeten och skapar högre kapitalkostnader (avskrivningar och internränta) i driften.

2. Reinvestering – utbyte av komponent i befintlig anläggningstillgång

Med reinvestering avses utbyte av uttjänta/avskrivna byggnadsdelar, system och systemkomponenter i sin helhet och i syfte att bibehålla eller öka fastighetens värde.

Som reinvestering kan betraktas större fasadrenoveringar och takåtgärder, byte av fönster och dörrpartier, byte av ventilationsaggregat, byte av armaturbestånd, byte av golv, byte av stammar, byte av larmutrustning etc.

Medel för reinvesteringar ligger i investeringsbudgeten, men skapar normalt inte några ytterligare/högre kapitalkostnader.

3. Tillgänglighetsanpassningar

Tillgänglighetsanpassningar är sådana anpassningar som behöver göras i en fastighet för att alla människor ska ha samma tillgång och möjlighet att delta i verksamheten. Det ska inte finnas några hinder som gör att en viss grupp inte kan delta på grund av bristande tillgänglighet. Krav på tillgänglighet regleras i plan- och bygglagen (PBL), i plan- och byggförordningen (PBF) samt i Boverkets byggregler (BBR). Enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas, enligt Boverkets föreskrifter och allmänna råd om avhjälpande av enkelt avhjälpna hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser (BFS 2013:9 - HIN 3). Reglerna i HIN gäller retroaktivt. Syftet med investeringen är att öka tillgängligheten för kommunens medborgare, besökare och medarbetare utifrån ovan nämnda krav. Specifika åtgärder planeras årsvis, med antagna tillgänglighetsplaner och HIN som grund. Medel för tillgänglighetsanpassningar ligger i investeringsbudgeten och skapar ytterligare/högre kapitalkostnader i driften.

4. Verksamhetsanpassningar

Vid förändrade verksamheter behöver ibland lokalerna anpassas till den förändrade verksamheten. Till exempel kan en vägg behöva sättas upp, el behöver tillkomma eller våtutrymmen behöver flyttas/tas bort. Medel för verksamhetsanpassningar ligger i investeringsbudgeten och skapar ytterligare/högre kapitalkostnader i driften.

5. Underhållsplan per fastighet

Varje fastighet i Herrljunga kommun har en post i budgeten som berör underhåll av mindre karaktär (beloppet understiger 1 prisbasbelopp och räknas inte som investering). Det kan vara mindre åtgärder såsom el, VA, målning av ytor etc. Driftsbudgeten för underhåll ligger inräknat i respektive fastighet och är beräknad i respektive hyressättning. Under 2022 har ett nytt underhållssystem, Planima införts och underhållsplaner för kommunens fastigheter har upprättats. Dessa sträcker sig under en period om 10–30 år. Underhållsplanen uppdaterats kontinuerligt under året utifrån vilka komponenter som det gör underhåll av och investeringar i.

Strategisk lokalförsörjning

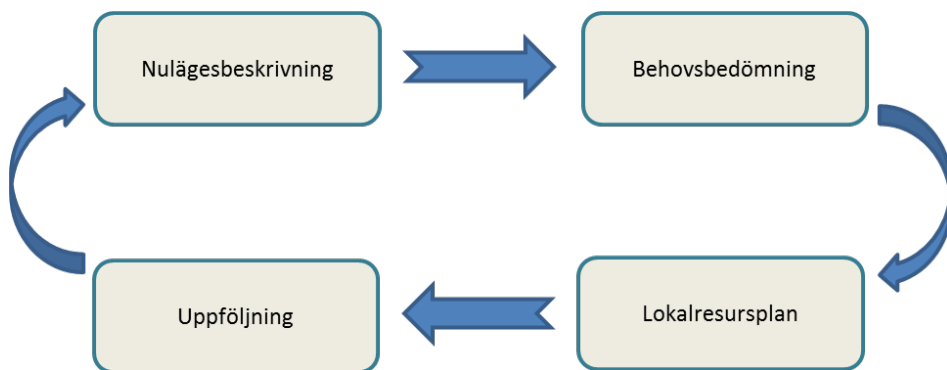
Verksamhetens behov av lokaler ska styra hur lokalerna används och kan komma varieras över tiden. Ibland handlar det om att undvika kostnader för outnyttjade lokaler. I annat fall handlar det om att minimera risken att stå utan nödvändiga lokaler när de behövs. Därav krävs en långsiktig planering och ett strategiskt arbetssätt som fokuserar på att effektivt utnyttja kommunens lokaler för att tillgodose lokalbehovet. Utan långsiktig planering finns risk att investeringar genomförs och sedan används under alltför kort tid eller samnyttjande inte används i tillräcklig utsträckning.

Lokalernas användande påverkar i sin tur både fastighetsförvaltning och övriga verksamheter som är beroende av hur verksamheterna använder lokalerna, så som IT och måltid. De är beroende av hur verksamheten förändras men har bristande möjlighet att förutse de förändringar som påverkar dem.

Effektiv lokalresursplanering samordnar verksamhetens totala behov, inklusive relaterade investeringar och tjänster, så att kommunens lokaler kan utnyttjas effektivt.

Lokalresursplaneringens fyra olika faser

Arbetet med effektiv lokalresursplanering består av fyra olika faser som tillsammans skapar möjligheter för kommunen att säkerställa att lokalbehoven uppfylls på ett effektivt sätt.

Figur: Lokalresursplanering Källa: SKL, strategisk lokalresursplanering

I Nulägesbeskrivningen ska nuvarande lokaler och behov beskrivas. En bedömning kan göras av för vilka andra ändamål än de nuvarande som befintliga lokaler skulle kunna användas. Även huruvida befintliga lokaler är ändamålsenliga i dagsläget är viktigt att ta med.

Behovsbedömningen prognosticerar tillkommande, avgående och förändrade behov långsiktigt. För att prognosen ska fungera som planeringsunderlag behöver respektive verksamhet ha bra metoder för att ta fram prognoser som beskriver hur verksamheten kommer att utvecklas.

Lokalresursplaneringen samordnar och omsätter de olika verksamheternas lokalbehov. Resultatet blir en sammanställning där verksamhetens planerade förändringar kan koordineras så att lokalerna kan utnyttjas så effektivt som möjligt. Planeringen skapar även möjligheter att samordna investeringar och planera relaterade verksamheter mer effektivt.

Det arbete som tar vid efter att lokalresursplanering är antagen är att betrakta som uppföljning.

Uppföljning kan ske på flera sätt men är en förutsättning för att arbetet ska fortgå eftersom förutsättningarna för verksamheten ständigt förändras. Genom uppföljning förändrar verksamheten således sina nulägesbeskrivningar och behovsbedömningar.

Avgränsningar

Lokalresursplanering kan ske på många nivåer. Kommunens lokalresursplanering syftar till att beskriva och planera för respektive fastighet men tar inte hänsyn till den lokalplanering som är möjlig att genomföra inom respektive fastighet. Det är fortsatt upp till respektive verksamhet att använda de lokaler de hyr så effektivt som möjligt med hjälp av exempelvis schemaplanering.

Lokalresursplanen har för avsikt att bedöma prognosperioden 2024-2030. Hänsyn har inte tagits till reinvesteringar d.v.s. underhåll av befintliga lokaler. Behovet av underhåll är stort och kommer kräva mycket resurser under de kommande åren. Planen för lokalresursplanering har inte tagit hänsyn till behovet av föreningslokaler, utomhusytor för aktivering av ungdomar, har inte heller belysts i denna Plan för lokalresursplanering.

Metod

Fastighetsavdelningen tar fram lokalresursplanering i samverkan med berörda förvaltningar. Förvaltningarna har redogjort för kommande behov inom respektive verksamhet. Underlag för bedömning av kommande behov baserar sig på prognoser från SCB samt professionella bedömningar från verksamheten. Prognosperioden från SCB är 2022 – 2030.

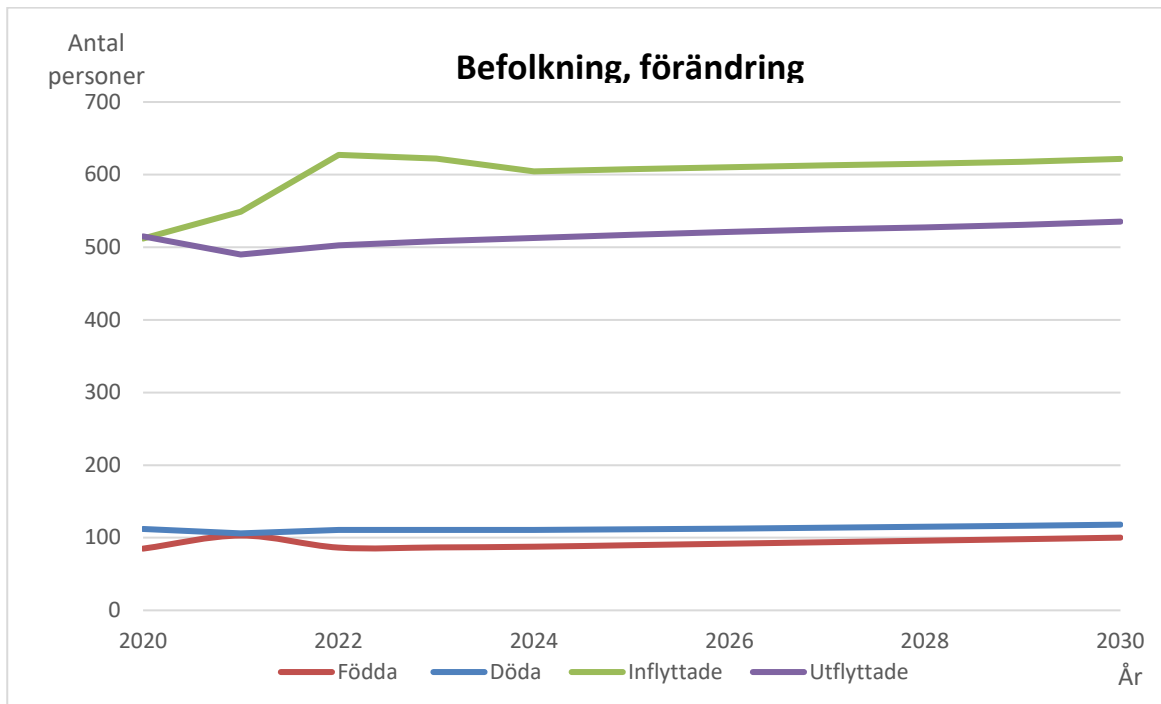
Övergripande

Befolkningsprognos

Herrljunga kommun beräknas öka i antal invånare under perioden 2020–2030. Kommunens utveckling de senaste åren pekar på en utveckling som prognosticerar att kommunen kommer ha 10 170 invånare i slutet av planperioden, vilket innebär en ökning med 653 invånare jämfört med dagen 9 517 (2022).

I diagrammet nedan redogörs antal födda och döda samt inflyttade respektive utflyttande under perioden 2020–2030. Antalet nyinflyttade till kommunen är den bidragande orsaken till den positiva befolkningsutvecklingen för kommunen med ett netto för 2022 på 124 personer.

Utvecklingen av folkmängden och förändringskomponenter över tiden.
Prognos för åren 2022 och framåt

	1980	1990	2000	2021	2022	2031
Födda	108	134	75	103	86	101
Döda	97	113	108	106	111	120
Födelseöverskott	11	21	-33	-3	-24	-19
Inflyttade	479	467	426	549	627	627
Utflyttade	353	426	402	490	503	540
Flyttnetto	126	41	24	59	124	87
Folkökning	137	62	-9	56	100	68
Folkmängd	9 347	9 645	9 447	9 501	9 601	10 238

Bildningsnämndens verksamhet

Övergripande ansvarsområden

- förskoleverksamhet
- förskoleklass
- grundskola
- fritidshem
- fritidsgård
- anpassad grundsskola
- gymnasieskola
- kulturskola
- familjecentral/öppen förskola
- kooperativ förskola

Verksamheten regleras i stor del i skollag och läroplan. Enligt skollagen har kommunen skyldighet att erbjuda förskola till barn vars föräldrar arbetar, studerar, är föräldralediga eller arbetsökande. Barnets vårdnadshavare får betala en avgift för platsen på förskola eller pedagogisk verksamhet. Avgiften baseras på hushållets inkomst upp till ett maxbelopp. Från och med höstterminen då ett barn fyller tre år har barnet rätt till allmän förskola.

Förskola

Skolverket ger vägledning till barngruppens storlek. När man planerar barngruppers storlek och sammansättning är det viktigt att väga in kvalitetsfaktorer såsom personalens kompetens, personaltäthet, sammansättning av barn, inne- och utemiljö. Skolverket ger ledning i hur stora barngrupperna ska vara utifrån åldersspann. Detta kan användas som något att förhålla sig till och vara ett stöd i planeringen av förskolans verksamheter. Utifrån det kan sedan lokalbehovet anpassas.

Antalet barn i åldern 0–5 år ökar med cirka 66 barn under SBC prognosperioden 2020–2030. Förskolan har under flera år varit ansträngd gällande fysisk plats för förskolebarn. Kommunen har tre fristående förskolor samt en pedagogisk verksamhet, vilket motsvarar fyra förskoleavdelningar med 67 förskolebarn av kommunens totala 401.

Nulägesbeskrivning

Tabellen nedan visar antal förskolor i Herrljunga kommun samt fristående förskolor, dess avdelningar, inskrivna barn samt kommentar.

Förskola	Avdelningar	Antal inskrivna barn per 2023-09-30	Kommentar
Ugglan	3	44	
Horsby förskola	8	108	Nya avdelningar sen 2022
Eggvena	1	15	
Hudene	2	33	Extern permanent lokal som hyrs på lång sikt
Eriksberg	1	20	En storavdelning under 2023
Od	2	27	Nyrenoverade lokaler hösten 2021
Molla	2	32	
Mörlanda förskola	4	55	Nybyggd avdelning våren 2022

Igelkotten	1	20	Fristående
Påskliljan	1	16	Fristående
Tallkotten	1	15	Fristående
Knattebo	1	16	Fristående pedagogisk omsorg

Befolkningsprognos för förskoleverksamhet

Tabellen nedan visar antal elever per födelseår som är folkbokförda per område födda mellan åren 2018-01-01 - 2023-08-30. Bildning bedömer att cirka 95 procent av alla barn i åldern 1-5 år kommer vara aktuella för placering i förskola.

ENHET/ÅR	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Summa barn f. 2018-2023 Uppdaterad 2023-09-30
Eggvena	4 (5)	6	5	13	5	4	37
Eriksberg	5	9 (8)	4	4	3	6	31
Herrljunga	41	42	39	51	43	23	239
Hudene	5 (6)	10 (12)	10 (11)	9 (10)	7	5	46
Molla	12	8	13	8	6	9	56
Mörlanda	11	15	19	19	15	7	86
Od	7	4	6	9	6	8	40
Totalt	85	94	96	113	85	62	535

*Siffror inom parentes visar (förväntad) klass/gruppstorlek om annan storlek än folkbokförda elever. Kan bero på förväntade barn från annan kommun, men även tidig eller sen skolstart.

Bedömda lokalbehov

För att klara av att öka antalet förskoleplatser behöver permanenta lokaler skapas. De tillfälliga lösningar som tidigare funnits är kostsamma för kommunen. Efter utbyggnad av förskoleavdelningar på Horsby förskola, i tätorten Herrljunga, bedömer vi i nuläget ha kapacitet att erbjuda de platser vi har behov av. Samtliga barn kan idag erbjudas plats i närliggande förskola.

I **Herrljunga tätort** finns två förskolor, Horsby förskola och Ugglans förskola. Under 2021 byggdes två avdelningar på Horsbyg förskola om, där köket tidigare varit. Barn från Lyckans förskola har flyttat över till de nya avdelningarna. Horsby förskola har omfattat totalt 8 avdelningar under 2022.

Eggvena ligger stabilt i sitt behov av förskoleplatser. Bedömning är att det finns ett behov av cirka 30 platser och under prognosperioden ser vi ett minskat antal barn. Verkligheten visar att det är 17 barn inskrivna på förskolan och att övriga barn har annan pedagogisk omsorg. Idag har Eggvena en avdelning som kompletteras med att verksamheten Knattebo. Vid ökat behov av platser på förskolan växer avdelningen något eller så erbjuds plats i Herrljunga tätort.

Hudene har ett stabilt förhållande med antal förskoleplatser men där antalet förskolebarn minskat sista två åren.

Eriksberg har under prognosperioden inget behov av tillkommande eller avgående ytor. Eriksberg har idag 17 barn inskrivna på en avdelning. Bedömningen är att barn som är i behov av plats i upptagningsområdet för Eriksberg kan placeras i lokalerna. Verksamheten minskade med en avdelning under 2021, plats finns för ytterligare 16-17 barn när behov uppstår.

Od är stabilt med sitt behov av förskoleplatser. Fastigheten där förskolan inryms är under 2021 nyrenoverad med resultat av att framtida lokal kommer vara bättre anpassad utifrån behovet. Förskolan inrymmer två avdelningar men plats för 30 barn.

Molla är stabilt under prognosperioden och har inget ytterligare behov eller avgående behov som påverkar lokalresursplanen.

Mörlanda förskola visar på en liten ökning under kommande år. Under 2022 togs den nybyggda avdelningen i drift. I dagsläget finns nu fyra avdelningar. Förskolan i Mörlanda behöver kapacitet att placera barn som inte ryms vid övriga förskolor i södra kommundelen.

Grundskola

Grundskolan är en obligatorisk skolform från förskoleklass till årskurs 9. Undervisningsgrupperna kan organiseras åldershomogent eller åldersblandat. Då elevantalet är för litet för att göra åldershomogena klasser görs åldersblandade klasser där 2 eller 3 årskurser samläses, utifrån en stadiindelning. Åldersblandade klasser kan även skapas av pedagogiska skäl.

Förskoleklass är en egen skolform som omfattar 525 timmar per år. Kommunen ska erbjuda alla sexåringar plats i förskoleklass. Skolformen är obligatorisk. Förskoleklasserna finns i skolans lokaler och verksamheten är avgiftsfri.

Fritidshem ska erbjudas alla barn i förskoleklass och elever upp till 12 års ålder. I fritidsverksamheten är eleverna inskrivna och betalar en avgift. Fritidshemmen finns i skolornas lokaler.

Då regeringen fattade beslut om en stadiindelad timplan, som trädde i kraft läsåret 2018/2019, ställdes krav på undervisning i moderna språk från åk 6. Det betyder att elever i åk 6 från samtliga F-6-skolor har behov av Altorpskolans lokaler och klassrum för undervisning i hem- och konsumentkunskap och moderna språk. Behovet av utrymmen/lokaler för idrottsundervisning är också stort och kommer öka under prognosperioden. Eleverna i våra byskolor åker även till de större skolenheterna för ämnet slöjd.

Regeringen utökar den garanterade undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa med 100 timmar i grundskolan från och med läsåret 2019/2020. Skolverket föreslår att timmarna läggs i årskurserna 6-9. Regeringen instämmer i detta, även om timmarna formellt fördelas stadiervis på mellan- och högstadiet. Timtiden fördelas mellan stadierna så att 20 timmar förläggs till mellanstadiet och resterande 80 timmar till högstadiet.

Förvaltningen upplever det som ett problem att få tillgång till tider i kommunens idrottshallar då man ofta schemalägger idrott med andra praktiska ämnen då undervisningssalar saknas på en del ytterskolor. Man har som önskemål att man fortsättningsvis utreder möjligheterna till att eventuell bygga en ny idrottshall.

Följande idrottshallar finns i kommunen idag:

- Mörlanda sporthall
- Sporthallen i Herrljunga
- Altorpskolans idrottshall
- Horsbyskolans idrottshall

Gymnasieskola

I kommunen finns det en gymnasieskola, Kunskapskällan placerad i tätorten. På skolan går det 195 elever, vilket är en minskning jämfört med 240 elever från 2020. Skolan ombesörjer merparten av kommunens ungdomar i åldern 17-19 år.

Kunskapskällan erbjuder 10 nationella program och introduktionsprogrammet (IM). De nationella programmen är Bygg- och anläggningsprogrammet (BA), El- och energiprogrammet (EE), Ekonomiprogrammet (EK), Humanistiska programmet (HU), Industritekniska programmet (IN), Naturvetenskapsprogrammet (NA), Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL), Samhällsvetenskapsprogrammet (SA), Teknikprogrammet (TE) och VVS- och fastighetsprogrammet (VF). Bygg och anläggningsprogrammet finns i en industrifastighet i Ölltorp industriområde som hyrs externt utav stiftelsen Herrljunga Industrifastigheter. Övriga program håller till i kommunens lokaler.

Nulägesbeskrivning 2023

Kommunen har idag sju låg- och mellanstadieskolor varav en är placerad i centralorten Herrljunga. Det finns en högstadieskola och en gymnasieskola som också är placerade i centralorten. I de flesta fall samnyttjas lokalerna mellan skola, förskoleklass och fritidshem. Tabellen nedan visar antalet elever/skola samt kvm/skola och kvm/elev. Vid Altorpskolan finns kommunens anpassade grundskola för elever i åk 5-9.

Elevstatistik / 2023-03-30

Skola	Stadium	Antal elever i upptagningsområdet	Kvm (+ nya ytor 2021)	Kvm/elev
Altorp	hög	301	7386	25
Eggvena	låg och mellan	75	562+90	9
Eriksberg	låg och mellan	58	1015	18
Horsby	låg och mellan	341	3964	12
Hudene	låg och mellan	84	978	12
Molla	låg och mellan	43	863	20
Mörlanda	låg och mellan	125	1852+220	17
Od	låg och mellan	57	704	12

Bedömda lokalbehov

För att kunna bedriva undervisning av hög kvalitet och ge alla elever en bra utbildning behöver lokaler tillföras utifrån den prognos som SCB visar. Det är lokaler för undervisning och stödprocesser som

behövs dvs. klassrum, utökning av anpassad grundskola 1-6, grupprum, arbetsplatser, teknikutrymmen och plats för måltid.

I **Herrljunga tätort** finns en grundskola, **Horsbyskolan**, där kapacitet utnyttjas till fullo efter ombyggnation i etapper av nya klass- och arbetsrum under perioden 2019–2022.

Altorp, som är kommunens enda högstadieskola kommer också få ett utökat antal elever under prognosperioden. Skolan står i stort behov av att renoveras och anpassas med en skolmiljö till dagens undervisning och läroplan. Arbetet med renoveringen utav Altorpskolan kommer att påbörjas under 2024 kvartal 1.

Eggvena prognostiseras en liten ökning av elever under prognosperioden. Tillfällig klassrumsmodul vid skolan hyrs in externt för att tillmötesgå behovet av ett klassrum samt utrymme till skolsköterska/kurator.

Hudene är bedömningen är att de eleverna får plats i befintlig skola. Ett extra grupprum har tillskapats under 2021 där skolbiblioteket var placerat. Skolan står i behov av att renoveras ytmässigt, ett arbete som förhoppningsvis kan påbörjas under 2024 och framåt.

Eriksberg prognostiseras för en liten ökning men som ändå ryms inom skolans ytor.

Od har inga tillkommande ytor behöver skapas som påverkar lokalresursplanen.

Mollas upptagningsområde ses ingen förändring. Molla skola kan inrymmas för fler elever.

Mörlanda har väl anpassade lokaler för kommande elevunderlag. Ytterligare klassrum har tillkommit samt utbyggnad av matsal. Hela skolan har totalrenoverats med nya ytskikt samt ny teknik och IT-lösning.

Idrottshallar, som tidigare nämnts så ser förvaltningen ett ökat behov att ytterligare yta skapas för att kunna bedriva idrott då tiderna för detta är begränsade som det ser ut idag.

Övriga ytor tillhörande Bildningsnämnden

Bildningsnämnden har även ansvar för Kulturskola och Familjecentral.

Kulturskola är placerad i gamla kommunhuset. Huset är uppfyller funktioner för verksamhetens ändamål. Verksamheten är i behov av fler/andra lokaler då både tillgängligheten och storleken är begränsad. Fastighet är totalrenoverad utvändigt under 2023 och man kommer även att utöka förråd- och förvaringsutrymmen under året.

Familjecentralen bedriver sin verksamhet i lokaler som hyrs av extern hyresvärd. Denna yta bedöms vara bestående och konstant under prognosperioden.

Socialnämndens verksamhet

Socialnämnden ansvarar för alla biståndsbedömda insatser. Socialnämnden ger stöd och service till alla som bedöms vara i behov av stöd för att uppnå en skälig levnadsnivå eller goda levnadsvillkor jml LSS och för att få ett självständigt liv. Socialnämnden ska främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Nämnden ansvarar för äldrefrågor, stöd till personer med funktionsnedsättning, försörjningsstöd, stöd till enskilda och familjer, missbruksfrågor, ensamkommande barn, flyktingmottagande och kommunens arbetslöshetsåtgärder. Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet. Det är framför allt Socialtjänstlagen, Lagen om stöd och service (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen samt kommunala riktlinjer som styr verksamheten.

Nulägesbeskrivning

Tabellen nedan visar socialnämndens lokaler, vad de huvudsakligen har för användningsområde, kvadratmeter samt relevant kommentar.

Fastighet	Verksamhet	Kvm	Kommentar
Tors Hus, Kvarnvägen 5	-Arbetsmarknadsenhet (AME) -Kontor -Reprisen -Verksamhetslokal Socialt stöd	3 000	Extern hyresvärd
Hagen	-Särskilt boende Demens (SÄBO) -Daglig verksamhet LSS (ska flyttas 2024 till Hemgården) -Hälso- och sjukvårdsenhet sjuksköterskor och rehab -Kontor -Korttidsboende -Dagverksamhet för personer med kognitiv svikt (kommer flytta in hösten 2024 i samband med etapp 2)	7 000 9 000	79 st. boendeplatser i full drift i samband med etapp 2 9 korttidsplatser 3 växelvårdsplatser
Nästegårdsgatan 4A-B	LSS serviceboende		Extern hyresvärd 18 blockuthyrda lgh
Gäsenegården, Stationsvägen 16 A och Ringvägen 3	-Dagverksamhet för personer med minnesproblematik flyttas hösten 2024 -Hemtjänst -LSS gruppboende -Lägenheter till Flyktingar, 7 st. totalt (okt-23)	2 500	Soc. Förv. hyr delar av huset. Trygghetsboendet ansvarar Intern service nämnden för.
Hemgården	-SÄBO Somatik -Hemtjänst -Kontor -Café -Tvätterier -Dagligverksamhet (LSS) (Flyttar in under hösten 2024)	7 000	29 st. boendeplatser 2024. Efter renovering tillkommer 8 st nya.

IFO - Verkstadsgatan 11	Kontor Besöksytor mm.	545 + 1033	Extern hyresvärd

Befolkningsprognos för socialnämndens verksamhet

Utifrån Statisticons statistik kommer antalet personer som är över 80 år att öka i Herrljunga med 124 personer, 45 %, fram till år 2030, jämfört med antalet äldre 2020. Denna ökning genererar ett ökat antal platser på SÄBO. Behovet framöver är 79 st. demensplatser och 37 st. somatiska platser samt 12 övriga platser (9 korttid- samt 3 växelvårdsplatser).

Tabellen nedan visar ökningen av platser under prognosperioden.

År	SÄBO- behov/antal platser prognos *	Prognos omvårdnad	Prognos demens **	Prognos hemtjänst ***
2021	84	25	59	173
2022	88	26	61	179
2023	90	27	63	183
2024	95	29	67	192
2025	100	30	70	201
2026	104	31	73	208
2027	107	32	75	214
2028	111	33	78	221
2029	115	35	81	228
2030	117	35	82	231

*Beräkningen baserar sig på att 12 % av de över 80 år och 0,7 % av de mellan 65–79 år är i behov av särskilt boende (utfallet för Herrljunga kommun i Kolada för 2020)

**Ca 70 % av alla som har behov av särskilt boende beräknas ha demenssjukdom (beräknat utifrån Herrljunga kommuns interna historik)

***22 % av de över 80 år och 2,3 % av de mellan 65-79år (utfallet för Herrljunga kommun i Kolada för 2019 (senast presenterade statistik)).

Bedömda lokalbehov/målbild

Hagen

Hagen är kommunens demenscentra. Hagen kommer att vid full utbyggnad 2024 kunna erbjuda 79 st. boendeplatser. Hagen kommer även inrymma nio korttidsplatser och tre avlastning/växelvårdsplatser.

Utöver utökningen av antalet lägenheter på Hagen kommer dagverksamheten för personer med minnesproblematik flyttas från Stationsvägen i Ljung till Hagen under hösten 2024.

Hemgården

På Hemgården finns 29 st. lägenheter för personer som får stöd och hjälp på grund av att de har ett somatiskt omvårdnadsbehov. Förvaltningen kommer att iordningställa ytterligare åtta lägenheter under 2024 för personer med somatiskt omvårdnadsbehov.

Under 2024 kommer Hemgården genomgå ett stort renoveringsarbete då bland annat lägenhetssprinkler installeras. Merparten av fastigheten berörs i samband med renovering.

Gäsenegården

Gruppbofastaden på Ringvägen beräknas klara sig på de lägenheter de har idag tills vidare.

Tors hus

Här har Arbetsmarknadsenheten sina lokaler samt kontorslokaler för chefer och medarbetare på socialt stöd. Butiken Reprisen har också sina lokaler här.

Verkstadsgatan

Här har Individ och familjeomsorgen (IFO) sina kontor och lokaler.

Nästegårdsgatan

Här har Socialförvaltningen 18 lägenheter och behovet kvarstår.

Lyckan

Gruppbofastad jml LSS med sex lägenheter och en satellitlägenhet. Inflyttning planeras under 2024 kvartal 1.

Korttidsvistelse jml LSS kommer stå klart under 2024 kvartal 1.

Övriga verksamheter

Utöver Bildningsförvaltningen och Socialförvaltningen har Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsförvaltningen behov av lokaler.

Internservice verksamhet

Internservice nämnden har många integrerade ytor i andra verksamheter vilka är viktiga att få med vid projektering av tillkommande ytor. Ytor för lokalvård, måltidsverksamhet samt för vaktmästeri och fastighetsskötsel. Ytor för de här stödprocesserna är viktigt att ha med från början i planeringen av en om- och tillbyggnad.

Samhällsbyggnadsförvaltningen hyr externa lokaler för förvaring av maskiner, utrustning och material för måltid- och fastighetsenheten samt för bostadsanpassningsmaterial. Behovet av förvaring kommer att kvarstå under prognosperioden.

Internservice nämnden driver Trygghetsboendet på Gäsenegården under sin förvaltning. Här behöver ytor ses över för att skapa attraktivare lägenheter som uppfyller de förväntningar blivande hyresgäster har med sig. Idag finns flera lägenheter med kokvrå, några färre har ett rum och kök och ett par lägenhet har två rum och kök. Fastigheten har också tomma ytor som kan eventuellt byggas om och anpassas till tex bibliotek och ersätta Svenska kyrkans lokal i Ljung. Ett långsiktigt och strategiskt beslut bör tas utifrån kommunens sjunkande behov av lokaler i Ljung och hur fastigheten ska förvaltas framgent. På den politiska agendan diskuteras vidare om fastigheten ska avyttras till kommunintern eller extern intressent.

Flera fastigheter som förvaltas av Samhällsbyggnads förvaltningen saknar ekonomisktäckning i form av hyra. Hyreskontrakt och nyttjanderättsavtal är utformade så att hyra helt eller delvis utgår. Några fastigheter har också tomma ytor och av den anledningen finns ingen hyrestäckning. Fastigheter som saknar full täckning är bland annat Gamla Sporthallen, Gäsenegården, Stationshuset i Ljung, Orraholmen,mm.

Kommunstyrelsens verksamhet

KS ansvarar för räddningstjänst. Om och när Herrljungas Räddningstjänst ingår i ett nytt förbund behöver man besluta hur lokaler i Herrljunga och Annelund ska hanteras. Ska dessa ägas av kommun eller avyttras.

Kultur- och fritidsverksamhet

Biblioteket är placerat i Kulturhuset där också Komvux, kontor för fackliga organisationer, museum och en samlingshall finns. För denna verksamhet önskas under kommande år behov att bygga ut entré och göra biblioteket mer tillgängligt för allmänheten. Det finns också ett bibliotek i Ljung. För detta ändamål hyrs externa lokaler in.

Nulägesbeskrivning

På brandstation i Herrljunga hyr landstinget delar av lokaler för sin ambulansverksamhet. Räddningstjänsten har de senaste åren växt vilket lett till fler medarbetare på dagtid och från att vara en mansdominerad arbetsplats till att innefatta båda könen som då enligt arbetsmiljöstandarder kräver att det finns skilda duschutrymmen vilket har färdigställts under 2021.

Bedömt lokalbehov

Räddningstjänstens uppfyller kraven utifrån verksamhetens behov. Omklädningsrum för båda könen har tillskapats. Detta i ett led att kunna rekrytera fler kvinnor till yrket och som räddningsman i beredskap.

På brandstationen i Annelund disponeras stora ytor som används i en begränsad omfattning. Vissa delar skulle kunna nyttjas av annan kommunal verksamhet.

Administrativa lokaler

Kommunhuset ytor bör också på sikt ses över så att dessa nyttjas optimalt och effektivt, detta då det tillkommit fler folk som har sin arbetsplats i huset. En förstudie har under hösten 2021 påbörjats där syftet är att komma fram till ett förslag och idé på hur en eventuell om- och tillbyggnader utav kommunhuset kan bli, dock är inga beslut fattade kring ombyggnationen. Viktigt att man tar fram en långsiktig plan med kommunhuset för att se hur behovet med framtidens kontor och antalet kontorsplatser som bör inhysas på sikt.

Slutsats

Eftersom förutsättningarna för kommunens verksamheter löpande förändras kommer även förutsättningarna för Plan- och lokalresursplanering förändras över tid. Lokalresursplanen ska ses som ett levande arbetsdokument där varje förvaltning inför budgetarbetet går in och reviderar utifrån sitt verksamhetsbehov.

Inför varje årligt budgetbeslut, ska den treåriga investeringsbudgeten fastställas. Planen för lokalresursplanering 2023–2030 ska utgöra ett underlag för beslut för kommande budgetprocesser.

Kortfattad beskrivning av kommande investeringsobjekten

Nedan redovisas en kort beskrivning av de olika investeringsobjekten.

Bildningsnämndens investeringar

För **Altorp** pågår en förstudie i syfte att se över skolans totala ytor och hur de kan disponeras på bästa tänkbara sett framöver. Skolan står även i behov av underhåll med nya ytskikt så som golv, väggar och tak i klassrum och korridorer.

Socialnämndens investeringar

Om- och tillbyggnation av **Hagens äldreboende** som följer Socialnämndens målbild med demenscentra på Hagen har precis påbörjats.

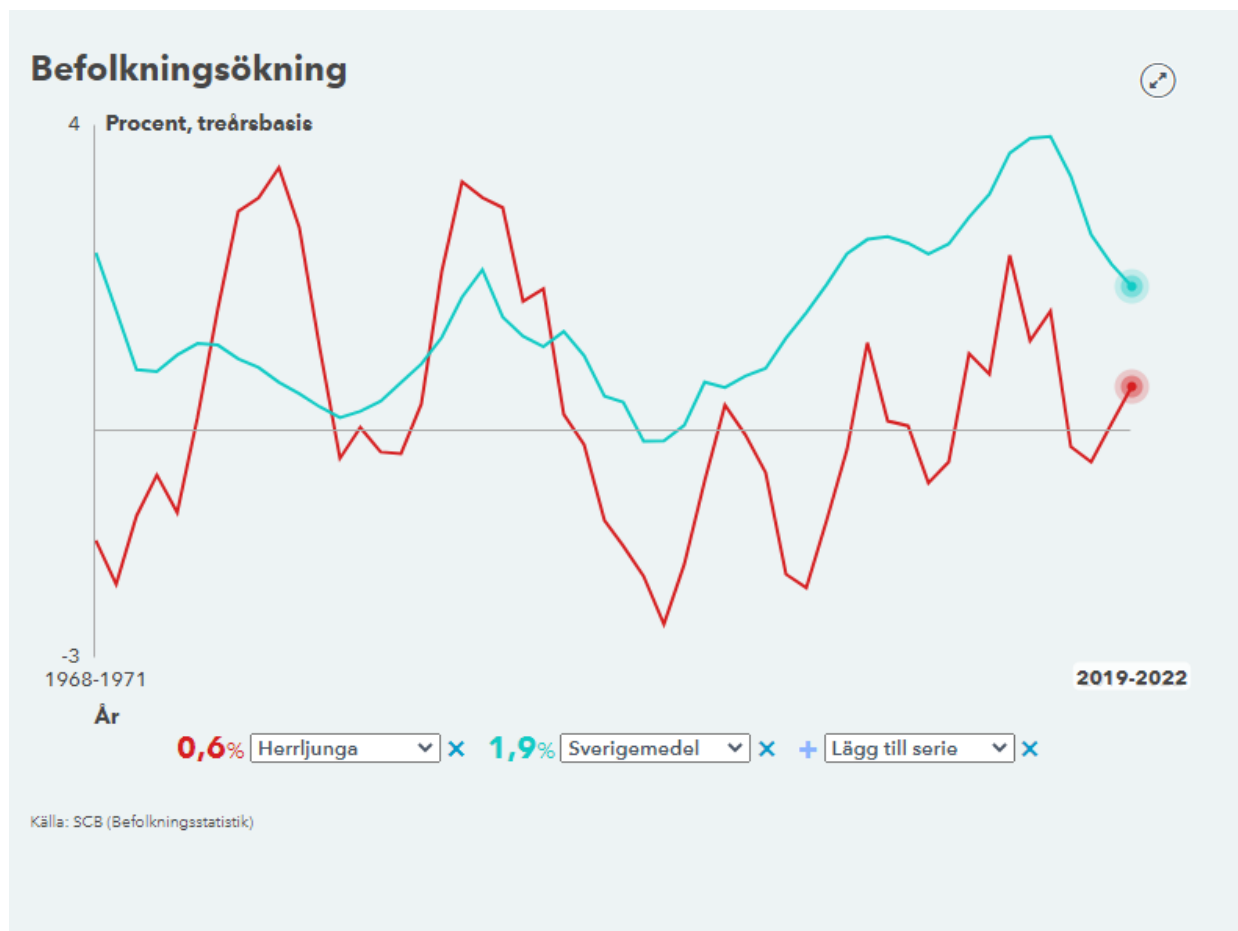
En förstudie kring **Hemgårdens** fortsatta lokalutnyttjande har genomförts under 2022 och planeringen är att när Hagen är utbyggd flytta hemtjänsten från Ljung och daglig verksamhet enligt LSS till Hemgårdens lokaler för att utnyttja lokalerna fullt ut.

Ny gruppboende enligt LSS finns behov av i Herrljunga. Nytt hyresavtal för korttidsboende för barn jml LSS klart under 2022.

Internservice nämndens investeringar

Utöver de reinvesteringar som årligen görs i kommunens fastigheter som Internservice nämnden ansvarar över kommer större underhåll göras i bland annat **Simhallen**, där medel finns avsatta i kommande årsbudgetar. En förstudie är klar under 2023 , dock krävs mer i äskande för att kunna göra de åtgärder som förstudien visar på.

Bilagor

Procentuell befolkningstillväxt i kommunen på tre års sikt. Ett negativt värde visar alltså på en minskad befolkning under perioden och vice versa.

- <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Vastra-Gotalands-lan/Herrljunga/?var=17248>